

Economie examen VWO 2021 – tijdvak 1

Aanbevelingen voor de correctie, als aanvulling op het correctievoorschrift (CV) van het CvTE

Opmerking: formeel is/blijft het correctievoorschrift van het CvTE leidend.

Opgave 1 - Anyway van de grond

Vraag 1

- 1e pt voor groei
- 2e pt voor marktaandeel
- Indien groei 2012 wél wordt meegenomen (2,75%), en later wordt gecorrigeerd, kunnen de volledige 2 punten behaald worden. ($115,757/102,75 \times 100 = 112,66$)
- 2e deelpunt: $(59\%-75\%)/75\% \times 100\% \rightarrow 0p$

Vraag 2

Opmerking betreffende constante kosten: Aanvulling CV:

bij vraag 2 moet bij de Opmerkingen, bij het eerste opsommingsstreepje

• *Zonder vermelding van constante kosten worden geen scorepunten toegekend.*
vervangen worden door:

• *Zonder verwoording van constante kosten worden geen scorepunten toegekend.*

Toelichting:

Het expliciet noemen van het begrip constante kosten is niet essentieel, maar het begrip moet wel op een juiste manier worden verwoord voor het toekennen van scorepunten.

Vraag 3

Gevraagd is een antwoord, afgerond op 2 decimalen. Dat moet dan ook worden gedaan (in overeenstemming met 3. Vakspecifieke regel betreffende afronding).

Niet afgerond op 2 decimalen \rightarrow 1p aftrek.

Vraag 4

Vraag 5

Geen aanbeveling van Vecon.

Gezien 1^e opmerking CV: Vecon heeft CvTE gevraagd of toekenning van 1p mogelijk is.

Reactie van het CvTE:

Nee. De conclusie kan hier niet losstaan van de analyse. Een juiste analyse zal tot een juiste conclusie leiden en een verkeerde analyse die tot een juiste conclusie leidt toont geen economisch inzicht.

Opgave 2 - Groene bussen

Vraag 6

- Indien obv aflezen: als 2 willekeurige punten worden genomen, kan dat tot goed antwoord leiden (met kleine afleesfouten), met uitzondering van de waarden bij $q=0$ (bij $q=0$ geen afleesfouten mogelijk, want bedragen gegeven in de tekst)
- Eindantwoord moet een bedrag (in euro's/eurocenten, niet in procenten) zijn.

Vraag 7

Doorgaan met gebruik van het antwoord van vraag 6 kan goed zijn (dit is geen identieke fout volgens art. 6).

Afronding 7 jaar is goed.

Vraag 8

- Algemeen:
Begrip 'maatschappelijke kosten' moet verwoord worden in het *totale* antwoord voor de 1^e deelscore.
- 1^e deelscore:
Minder negatieve externe effecten is niet hetzelfde als positieve externe effecten.
Voorbeeld: minder uitstoot is positief externe effect → 0p voor 1^e deelscore.
- 2^e deelscore:
Afweging moet hiervoor worden gemaakt.

Vraag 9

Indien verwoord wordt dat de gemeente milieudoelen / reizigersbelangen (een ander belang) nastreeft, kunnen maatregelen 1,2,3 tot een goede uitleg leiden. De voorwaarden moeten dan wel passen bij het gekozen belang.

Opgave 3 - Op weg naar het pensioen

Vraag 10

Definitie van 'lage tijdsvoorkeur' volgens interpretatie CV.

Vraag 11

- Het benoemen van de verschuiving van de lijn is noodzakelijk voor 2^e punt.
- Antwoorden waaruit blijkt dat er sprake is van omslagstelsel is onjuist, en kan maximaal 1p opleveren.

Vraag 12

Vraag 13

Geen aanbeveling van Vecon.

Vecon heeft CvTE gevraagd om een reactie op interpretatie van inflatie, koopkracht, beschikbaar inkomen binnen de context van de vraag.

Reactie van het CvTE:

Geen reden voor een aanpassing. De context stuurt dat ouderen met een leeftijdsafhankelijke premie zich zorgen maken om hun koopkracht (een syllabusterm). De stam geeft als hint een gunstige carrièreontwikkeling. De leerling moet toelichten waarom. De vraag gaat over koopkracht en de essentie van koopkracht is loon versus (verandering in) prijzen en afdrachten. Voor twee punten moeten leerlingen deze twee onderdelen benoemen.

Vraag 14

- Rente op aandelen: fout → max. 1p
- Antwoorden via bestedingsinflatie / krappe arbeidsmarkt (er wordt hetzelfde % geheven over een hoger loon), wat tot een hoger premiebedrag leidt, zijn fout.
Achtergrond: uit het antwoord moet blijken dat het pensioenfonds actief iets zal moeten doen.

Opgave 4 - Prijsbeleid in de verf gezet

Vraag 15

- Antwoorden via afgeleide van TO naar p (ipv q) maximaal 1p.
- Vecon heeft CvTE gevraagd of een oplossingswijze van terugrekenen (vanuit 11 euro) en 'inklemmen' (het op zoek gaan naar het antwoord van een vergelijking door waarden in de formule in te vullen) goed gerekend kunnen worden.

Reactie van het CvTE:

Terugrekenen is altijd fout. De leerling gebruikt hier de conclusie om aan te tonen dat de conclusie wordt aangetoond. Inklemmen: wij kennen deze term niet. Het doel is dat de leerling de prijs van 11 euro niet gebruikt, en aantoont dat het de winst maximaliserende prijs is.

Vraag 16

Vraag 17

"maar deze uitkomst.....niet tot stand komen" is niet cruciaal voor het punt bij de 2e deelscore.

Vraag 18

- Als foutieve antwoorden met goede argumentatie, op een correcte wijze geëlimineerd worden, kan dat 2p opleveren. Let er wel op dat alle 3 elementen van de campagne én het goede antwoord (c) worden genoemd.
- Louter berekeningen zonder uitleg → 0p

Opgave 5 – Devaluatie van de wal in de sloot

Vraag 19

'Reageren op' moet verwoord zijn.

Vraag 20

Vraag 21

Vraag 22

- 1e deelscore:
Antwoord via export en bestedingsinflatie niet mogelijk in het licht van de context: zwakke economie (laagconjunctuur).
- 2e deelscore:
Redenering via export/import (lopende rekening) is noodzakelijk.

Vraag 23

- Indien de getallen van het overheidstekort én tekort op de lopende rekening in beide gevallen worden voorzien van een positief teken (2x consistent fout), wat als antwoord oplevert (20,9) → 1p aftrek.
- Als het getal van óf het overheidstekort óf het tekort op de lopende rekening wordt voorzien van een positief teken, dan is dat één fout → 1p aftrek.

Vraag 24

Opgave 6 – Gelijkheid en groei

Vraag 25

Een redenering waaruit blijkt dat het bestaan van belastingen (niet van toepassing op bijstandsuitkeringen) het gat verkleint tussen werkenden en uitkeringsgerechtigden, kan goed zijn.

Vraag 26

Indien heffingskorting vergeten (1714,26) → 1p aftrek

Indien heffingskorting opgeteld (1964,26) → 1p aftrek

Indien heffingskorting als aftrekpost berekend wordt (1607,14) → 1p aftrek

Vraag 27

- Opmerking: zie Aanvulling CV:
bij vraag 27, moet de Opmerking geschrapt worden.
Toelichting:
Andere antwoorden zonder het verwoorden van het begrip arbeidsproductiviteit kunnen vakinhoudelijk correct zijn
- Toename van de productie/inkomen is noodzakelijk voor 2p.

Vraag 28

De laatste zin van het CV ('De binnenlandse productie.... Hierdoor toenemen') is niet nodig voor het toekennen van de 2p.

Vraag 29

Indien bbp niet wordt genoemd, maar wel 'bestedingen' / effectieve vraag, kan dat goed zijn voor de 2^e deelscore.